

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Oameni și fapte.

Ori cât de multe și de justificate ar fi nemulțămirea provocate de articolul de lege XXVII din 1907, trebuie să recunoaștem, că el a avut și o parte folositoare pentru noi. Este meritul incontestabil, de a fi trezit în cele mai largi cercuri interesul pentru *chestiunea școlară*.

Cine cunoaște psihologia neamului nostru își va da seama de adevărul, că până în 1907 problemele școlare nu se împărtășiau la noi, mai ales în masele largi ale poporului, de solicitarea pe care instituții cu un rol atât de hotărâtor în evoluția culturală a neamurilor, o cer în mod imperios. Cauzele cari au făcut ca această stare de lucruri să fie așa și nu altfel, sunt foarte puține de nuanță internă, cele mai multe — luând chiar punctul de vedere istoric — au fost provocate de împrejurări externe, pe cari vrerea și puțința noastră nu erau în măsură să le înlăture. Nici chiar stăruința și însușirea bisericii pentru trezirea conștiințelor adormite n'a putut face minuni, pentru că relele erau organice — sub raportul sorgintei, și curmarea lor numai prin o operă de muncă sistematică și îndelungată se putea obține.

Acelea a căror înlăturare a atârnat de noi — deci cele strict interne, — s'au redus mult în vremea din urmă, mai ales prin conducerea bisericească și munca de luminare a satelor, venită din partea intelectualilor de bine.

Ceeace a reliefat mai mult și mai surprinzător adâncă dragoste de școală a poporului nostru, a fost ivirea legii lui Apponyi. Apreciind atitudinea neamului nostru sub raportul apărării altarelor sale de cultură românească va trebui să constatăm, că în întreaga noastră istorie de luptă sbuciumată, nu vom găsi o faptă mai mare, mai luminoasă și

mai eroică decât aceasta săvârșită dela 1907 încoace.

Se părea că glasul unui tunic de arhangel străbate impetuos ca în zile de prăpăd și de grea cumpănă preste satele noastre, scuturându-le din pacea visătoare a nopților de lună. Și s'au trezit luptătorii. Ca'n basme răsăreau palatele, frumoase și strălucitoare, din însușirea unui popor stivit de sărăcie și întunec. S'a văzut atunci, că în umilele căsuțe românești din leagănul codrilor și munților tainici, sălășluște în adevăr un suflet mare.

Sute, chiar mii de sate au ridicat — în vreme scurtă, sub impulsul unor îndemnuri venite parcă din adâncimea vremilor, cele mai trainice cetăți pentru adăpostirea luminii mântuitoare și apărarea sufletului românesc, cea mai bogată comoară a unui neam logodit cu sărăcia. Ceeace a făcut țărănimea noastră în acești patru ani pentru mântuirea școlilor supt raportul *spiritului de jertfă*, e fără îndoială un lucru nu numai mare, dar riscăm a susținea, că e chiar fără păreche în istoria luptelor noastre pentru cultură și civilizare.

E adevărat, că în această luptă defensivă am primit marele ajutor al binefăcătorului *Vasile Stroescu*, fără de care atâtea făclii ale culturii ar fi murit; în lipsa de însușire a țărânilor noastre însă, nu s'ar fi putut face aceea, ce de fapt s'a făcut. Dar în același timp nu trebuie să uităm, că toată această operă de fapte pozitive a fost îmbrățișată de solicitudinea caldă a supremelor autorități bisericești în frunte cu actualul lor cap I. P. S. Sa mitropolitul *Ioan Meșianu*, a cărui înțelepciune, tactică și experiență atât de folositoare și de necesară prin bogăția ei uimitoare, au ajutat nepos de mult la înlăturarea obstacolelor multiple și facilitarea situației atât de grele și nesigure prin complexitatea ei nebuloasă.

Prin povețele și îndrumările călduroase venite din centru, atât cu vorba cât și cu fapta, țărănimea noastră cu mijloace puține a știut face adevărate minuni. Aproape fiecare din cetitori ar putea înșira cu ușurință — fie din intuiție proprie, fie din comunicările ziarelor, zeci de exemple pentru dovedirea sentimentului de jertfă al țărănilor în scopul înălțării și apărării școlilor. Ar fi extrem de edificător un tablou care se indice pe comune cifra sumelor de bani eșite din punga îngustă dar sufletul larg al oamenilor nostri dela sate. Noi vom mai aminti de astădată o singură pildă nouă în această direcție, o pildă chemată să dovedească în chipul cel mai strălucit ce lucruri mari se pot face în cele mai neprielnice împrejurări, dacă sunt inimi largi și suflete înțelegătoare. În protopresbiteratul Treiscaunelor, în mijlocul secuiimii deci — și înțelegem ce va să zică acest fapt din mai multe puncte de vedere — e comuna *Covasna* cu o mie de suflete românești. Silită și aceasta ca atâtea alte comune să-și facă școală corăspunzătoare, după multe frecări, greutăți și sfătuiri în lipsă de mijloace, au ajuns în urmă la înțelegere hotărând să-și zidească școală din puterile proprii. Bani nu aveau, iar ajutoarele dela străini nu puteau aștepta. Și cu toate acestea ei au decis să-și facă un palat cu 40.000 cor.

Oamenii aceștia săraci și năcăjiți au luat atunci o hotărâre mare. Și-au impus o listă de contribuție prin care se scoată din pungile lor sărace această sumă respectabilă. S'a găsit un credincios, *Nicolae Manea*, care să subscrie 300 cor., iar lângă el 24 de țărani însușiți câte 200 cor., apoi alții câte 100 cor., câte 50 cor. și în fine mulți cu suma cea mai mică de 25 cor.

Hotărârea aceasta frumoasă a fost aprobată de forurile bisericești superioare și astfel acei oameni vor

traduce în realitate însușirea lor fixată pe hârtia unui proces verbal.

Nu găsiți în această faptă superioară, în acest gest cu adevărat eroic, întruparea celui mai înalt sentiment de jertfă?

Fapta aceasta constituie o clasică pildă — reală și nu fictivă — un indemn din cele mai puternice pentru atâtea comune de-ale noastre, la ușa cărora bat poruncitor celeași trebuințe mari și imperioase.

Dar în același timp se pare, că fapta mare a acestor țărani umiliți sună și ca o *strașnică mustrare* la adresa atâtor intelectuali de-ai noștri, cari cred probabil, că suprema lor datorie este să câștige cât mai mult pentru sine și să jertfească cât mai puțin pentru neam și instituțiile sale de cultură religioasă și națională.

Ori *egocentrismul* este o măsură de apreciere a valorilor omenești în conștiința curentă a acelei părți din falanga noastră de cărturari, care să simte deslegată — prin cine știe ce considerații suprarafinate, de orice îndatoriri morale și materiale față de neamul, din care — cel puțin prin origine dacă nu și prin suflet — face parte? Să nu fie!

Pilda țărănilor din Covasna, vorbește foarte elocvent și mișcător atât acelor cari au inimă înțelegătoare, cât mai cu deosebire celor cari nu-și simt conștiința împăcată prin liniștea datoriei împlinite.

Să sperăm, că sub raportul determinării unei însușiri atât colective cât și individuale, jertfa dela Covasna nu va fi zadarnică.

Dr. Ion Mateiu
corespondent școlar.

Personal. Alteța Sa imperială și regală, Arhiducele Leopold Salvator, a plecat Sâmbătă d. a. din Sibiu la Brașov. Joi, în 16 Maiu n. Alteța Sa a făcut excursiune cu automobilul la Sadu, apoi la Călimănești, în România. Pretutindenea i s'a făcut primire frumoasă.

FOIȘOARĂ.

Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici și Ioan Bob la curtea din Viena în 1792.

De Dr. Ioan Lupăș.

(Urmare)

Iar ce se ține de imputarea aceea, că am fi atacat legile și rezoluțiile regești și diplomele, e tristă soarta, în care ne sbuciumăm noi, dacă putem fi învinovați, că am atacat legile, rezoluțiile și diplomele, numai fiindcă am arătat cu supunere, că în cutare lege, rezoluție sau diplomă se cuprinde ceva ce împiedică fericirea națiunii întregi. Nu este intenția Majestății Voastre Sacratissime, ca soarta tristă a unei sau altei națiuni să se perpetueze, aceasta o știu toate popoarele împrăștiat în împărăția atât de largă a Maj. Voastre, și dacă vreunul dintre ele simte că cutare lege sau rezoluție îi stă în calea fericirii proprii, deobiceiu fac recurs la augustul Tron pentru ușurarea sorții; chiar și celelalte națiuni ale Transilvaniei au făcut astfel de recurs și deja la anul 1693 și 1699 prin diploma leopoldină s'a promovat în câțva fericirea lor, iar în timpul mai nou au arătat, că mai multe rezoluții prea înalte împiedică fericirea lor și au cerut ușurare și prin rezoluțiile așa numite *Alvincziane* din 14 Mai 1693, cari explică diploma leopoldină, tot astfel prin rescriptul din 5 Sept. 1699 mângăitor pentru statul catolic și prin rezoluții edate în timpul nostru au și obținut (ușurarea), totuș nimenea nu le-a fă-

cut imputare, că urmând astfel ar fi atacat rezoluțiile regești, legile sau diplomele; singură națiunea noastră, care poartă cea mai mare parte a poverilor țării, să fie atât de nefericită, ca să i se socotească ca un păcat, dacă face și ea așa ceva.

În sus laudatul milostiv Decret ni se impune apoi, ca deoarece suntem de mai multe luni departe de diecezele noastre și după ce am arătat Maj. Voastre toate câte am avut de spus, iar decisiunea regească favorabilă asupra dorințelor și rugărilor noastre o vom primi în rând cu celelalte rezoluții milostive, ce se vor comunica staturilor și ordinelor țării cu privire la afacerile dietale, prin rescript regește deosebit, fără nici o întârziere să ne întoarcem în diecezele noastre și să ne conformăm prea înaltelor rezoluții regești și legilor marelui principat, iar poporul încredințat religiei și grijii noastre atât noi înșine să-l luminăm cu sânguință despre datorințele sale față de principe și patrie, despre cinstea ce se cuvine legilor și despre ascultarea de mai marii săi, cât și preoților noștri să le poruncim a-l lumina și să priveghem în slujba noastră îndemnând serios poporul la liniște și bună înțelegere imprumutată cu cetățenii săi, împiedecându-l și oprindu-l, sub propria noastră răspundere, dela orice fel de excese; astfel ni se spune, să fim siguri, că Maj. Voastră Sacratissimă și pe națiunea noastră cu clerul dimpreună o îmbrățișează între ceilalți supuși ai săi cu regească milă și o sprijinește vrând ca ea să se bucure de toate acele beneficii, pe cari le admit legile fără vătămarea altor națiuni și religii. E adevărat, Prea Milostive Doamne, că noi suntem de mai

multe luni departe de diecezele noastre și că am arătat tot ce aveam de spus în afacerile națiunii noastre; dar tot atât de adevărat este, că noi nu ne-am depărtat de diecezele noastre, decât fără voie, siliți de rugărilor credincioșilor noștri și cu obținerea prealabilă a înviorii prea înalte, și că pentru liniștirea spiritelor a trebuit s'o facem aceasta și venind aici nu am arătat și nu am stăruit pentru alte obiecte decât pentru acelea, cari ne-au fost încredințate. N'am propus și n'am arătat plângerile particulare sau cererile clerului, ale nobilimei, ale statului civil sau ale celui colonial, ci în genere ne-am rugat să fim reazezați în folosința drepturilor civile astfel, ca dintre nobilii noștri și dintre oamenii liberi, cari după însăș mărțurisirea staturilor se bucură de aceleași drepturi ca și nobilii și oamenii liberi de nația ungurească, să se aleagă și primiască un număr proporționat atât în deputațiunile dietale, cât și la oficii; în ultimul loc am adăus rugămintea, ca și preoții religiei, căreia aparține națiunea noastră să fie vrednici și părtași de aceleași beneficii ca și preoții celorlalte religii din țară; ni se spune, că la această rugăminte a noastră a urmat o decisiune favorabilă, pe care o vom înțelege din rezoluțiile ce se vor da în curând staturilor și ordinelor în afacerile dietale; sunt mângăietoare pentru noi aceste cuvinte ale milostivului decret, dar deoarece îndată după ele urmează (restricțiunea) că națiunea noastră se va bucura de toate acele beneficii, pe cari le admit legile fără vătămarea altor națiuni și religii, nouă întristare se va naște de aici în sufletul fiilor națiunii noastre, cari nu fără cauză se tem înainte, că celelalte națiuni

CRONICĂ LITERARĂ.

Anghel: „Triumful vieții”.

Dare de seamă,
de V. C. Stejereș.

„... Afară e iarăși primăvară, crengu-
lețele avelte de liliac au început să inver-
zească, copiii pretutindeni după zaplauri
par împodobiți cu mimoză și cine trăiește
încă, nu poate rămânea străin și cu bra-
țele încrucișate, când o viață nouă izbuc-
nește și începe triumfătoare pretutindeni...”

Da... da, într'adevăr nu poți rămânea
nepăsător, când natura își desfășoară
ei bogat și te cheamă la o cotire și la nă-
dejdi nouă, cum nici nu poți trece neabă-
gător în seamă, cu ochii peste o carte, ale
cărui fantezii și portrete îți vestesc ou
drag „Triumful vieții” unui scriitor, — obi-
dit cerșetărilor prin stele, — ale cărui vi-
suri și nădejdi au dispărut instantaneu,
deodată cu palpăirea pripită a unor flacări
nemilostive, și rămas acuma singur în
urme, aproape decepționat mai înainte,
cearcă să se reconstruiască, să viseze a
două-ori visurile trecute, cari i-au fră-
mântat cândva mintea și imaginațiunea.

Speranța trebuie să-l conducă pe au-
torul, care cercă să se găsească din nou
și să-și revadă aspectele — bune, rele —
ale sufletului său de mai înainte. Reîntor-
cându-se spre piscul idealului, cu inima
întrămată și cu nădejde poate să exclame
înainte de a porni, și în deorsul drumului:
„Dum spiro, spero”. Și va ajunge.

Patruzezece bucăți frumoase, scurte
prin excelență și sobre, ne fac să admirăm
fecunditatea de care e capabil condeul do-
mnului Anghel în timpul din urmă, și mai ales
din toamna trecută încocoșe. Au apărut
„Fantomele” în vară, apoi „Povestea celor
necăjiți” în scurtă vreme, a urmat îndată
„Oglinda fermecată”, iar nu peste mult a pa-
re „Triumful vieții”; și pe când cea din
urmă de abia a ajuns la noi, revistele din
țară vestesc apariția unui alt volum de
novele al domnului Anghel, „Arca lui Noe”.
Și într'adevăr, e ceva fenomenal și remar-
cabil la dânsul, de când ceilalți impresio-
niști din țară s'au cam dat să facă mari
popesuri în activitatea lor....

Două trei bucăți sunt mai reale în
„Triumful vieții”, încoo totu e mărginit
de granițele unei lumi fantastice. Poetul
este purtat de aripa imaginației sale spre
fantastic, căci aceasta îl farmecă. În schi-
țele sale străbate idealistul Ludovic II. al
Bavariei, Habas Cipriotul, artistul minciunii,
care înșirându-și întâmplări fantastice, își
devine atât de simpatice, încât nu te mai
poți desprinde de el. Sau nebulul, care
la cea dintâi atingere a razelor de soare
primăveratic, se întreabă asupra grelei pro-
bleme: „A fi sau a nu fi” spre a i se răs-
punde: „A fi sau a nu fi” nu există, căci
în toate e o eternă și necontenită prefa-
cere”, — este bine prins, și e zugrăvit de
domnul Anghel cu multă artă.

Pe autorul, care a triumfat cu viața
sa desiluzionată, — îl putem întâlni ușor
pe țărmul mării, petrecând câteva clipe
răcoritoare dimpreună cu alți artiști, în
societatea poetei Carmen Sylva, sau ascu-
tând înșiruirea unor întâmplări mănăsti-
rești, spuse de un călugăr desrădăcinat,
ori ingenușându-l în Gaiati în fața bus-
tului lui Eminescu, spre a aduce memoriei
dragi și sfinte a acestui artist, prinosul său
de iconoclast.

În sfârșit îl putem vedea cu câtă dra-
goate și respect își amintește pe un fost

trudnic al condeului, pe Ion Adam, idea-
listul, care a mers în tinerețele sale fra-
gede la Paris: „un tânăr cu ochii vioi și
solipitori, neastâmpărați și lacomi de viață,
care se desfășura înaintea lor, — pentru
a se întoarce acasă să-și plimbe trist nostal-
giile pe țărmul mării”.

Tot Anghel combate pe acela care
vrând să descrie viața familiară a doi ar-
tiști: Eminescu și Veronica Micle, a intrat
în intimitățile vieții acestora, care o toată
truda, nu poate ajuta nimio la studiarea
individualității artistice alor doi poeți.
El croiește cu fantazia sa îndrăznească un
teren a parte, pe care și-au îndeplinit
cândva o acțiune — după cum crede po-
porul — îngrerii din răi eduși de Dum-
nezeu pe pământ, pentru ca un război din
turmă să se prefacă în stea lucitoare și
apoi atras de dorul globalului nostru de
tină, să se arunce în spaț, ea atunci când
va ajunge pe pământ, să fie desfășurat în
bucățele mici — pentru a da naștere li-
ricilor.

Domnul Anghel ia apoi parte la „Ju-
bileul Iorga” sărbătorit anul trecut, spre
a aduce prinosul dragostii și al reuno-
științei obștești, acestui părinte al litera-
turii veacului nostru. Dânsul trece prin
Luvru (muzeu în Paris) pentru a prinde
tainele ce și le spun statuile — acești
oameni reci — în timpul nopții, când total
doarme și tace, și când numai natura își
urmează necontenită sa cărare. Tot pe
dânsul îl impresionează alaiul vechiturilor,
ce se pornesc să-l vadă pe Bérriot, care
încearcă să supui vîzduhul ca mașinele
sale, viitoare vechituri și ele.

Domnul Anghel e predominant de fan-
tazie, iar unde trebuie, se întoarce la
realitate. „Fantasticul a fost totdeauna iubit
de poeți și de copii”, — zice dsa. „A te
izola însă în acest domeniu și a trăi ex-
clusiv în el, e cu neputință, căci nevoile
vieții nu ți-o îngăduie. În tovarășia fan-
tasticului sufletul tău va fi foarte mulțumit
și sentimentalitatea ta foarte mărgălită,
dar cea ce-ți trebuie îți va da numai rea-
litatea și astfel trebuie să renunți din când
în când la fantastic”. Domnul Anghel a
știut-o prea bine și a făcut-o aceste, și
deși dsa s'a arătat deja delat început
a părtaș al școalei literare fantastice cu de-
viză: „Omnia determinatio, negatio est” (a-
decă tot ce e complet spus, deneagă arta);
inima d-sale are o cută și pentru seaca și
oruda realitate. Bine înțeles și această rea-
litate, la domnul Anghel, își are coloritul
și haina sa particulară.

Stilul domnului Anghel ni s'a părut
oa cel mai derăvârșit și forma cea mai
originală, de aceea a și fost recomandat
spre studiere din partea multora. În forma
din „Triumful vieții” însă, întimpinăm câ-
teva greșeli stilistice, cauzate mai ales de
un mers sacadat. Aceasta e însă la tot
cazul un efect al pripel, de care însă dom-
nul Anghel se va putea scăpa ușor.

Deja pe pagina întâi întâlnim o ne-
regularitate.

Copiez: „Visurile pe cari le-am visat
și am încercat să le încheș, va trebui să
renunț la ele, căci nu poți visa de două-ori
aceleași lucruri”, sau „dacă poți să faci să
treacă visul și să încheși o leasă de viață”.
„Dar eu casă nu mi-am făcut, dar asta e alta
poveste, și voi spune-o altădată”.

Găsim apoi belșug de vorbe, ca aici:
„Un întreg norod de fantome a revădit de
nou lumina zilei”, sau „La ce bun să reîn-
cepem iar”.

Altă greșală: „Una după alta s'a în-
șiruit de stănoji, negrul norod al slovelor”.
Ne-am bucura foarte mult să fie aceste ne-
regularități numai pripeli, sau eventual
greșeli de tipar.

Cuvântul „a se acui”, introdus și fo-
losit foarte mult în novelă de dânsul, a-
tribue un farmec distinct limbii, în unele
locuri.

Stilul unei a doua ediții va avea câ-
tăva lipsă de corectare în „Triumful vieții”.

Imagini noi, curioase une-ori, dar o-
riginale și bune, găsim multe în volumul
de față. Amintim câteva.

Copiez: „Mirosuri vagi trec, fermentul
puternic al pământului lucrează pentru re-
nașterea ce vine și soarele nu-și face decât
meseria, ca un vechiu funcționar, căruia i s'a
încredințat mărșăla noastră planetă”.

Sic: „E glumeață, posnașă și gureșă
melisa după vecernie. O lacrimă picurată
într-o cafea îi dă o aromă netăgăduită”.
Dar dela picătura se o tornă într-o cafea,
dacă demonul te imbie să-ți umpli și o
jumătate paharel, atunci fără să vrei faci
apel la garafă”. Sau în sfârșit: „Luna își
mișcă razele printre ramurile merilor din
livadă”, ... adaugem noi: „în adierea vî-
ntului de seară”, căci altcum nu și le-ar
putea mișca.

Iar acuma schimbând epitetul: min-
cinos, cu care domnul Anghel caracte-
rizează pe Habas Cipriotul, ne vom în-
toarce și vom zice la rândul nostru despre
mieziul scriitorului său, cu cuvintele, pe cari
le-a rostit dsa despre acest mincinos. Vom
zice: „Fantasticul (fantazistul) e de sigur
un poet neisprăvit, un copil căruia îi place
să prindă iradierele cerului în beșii de
spumă, un plictisit de monotonia urâtului
cotidian”.

Cât inventează el e fericit, trage o
cortină peste lumea realului și după ea, ca
să se joace, ridică decoruri factice, crează
personagi, cărora le împrumută toate ca-
litățile pe cari nu le are el, și-i face să
joace drame ori comedii imaginare”.

Deci cine nu va fi vesel să constate
cu drag, că fantezistul bătut de soarte
prin para flacărilor ce i-au ars manuscri-
sele, s'a mântuit din naufragiul vieții și
s'a aruncat din nou în tolu luptei literre.
Și cine nu-i va trimite urarea, ca în tova-
rășia speranței să se poată căuta din nou
și să-și poată cristaliza a două-ori sufletul
trecut, ars de foc, pentru a apărea din nou,
cel care a fost!

Brașov, Mai 1912.

Din România.

Deschiderea sesiunii „Academiei Ro-
mâne”. Marți săptămâna trecută, s'a făcut
în București deschiderea sesiunii ordinare
a „Academiei Române”. Președintel, dl I.
Negruzzi, a salutat cu cuvinte alese pe cei
întrușiți și veniți din afară, făcând trista
comunicare, că dintre colegii de cari s'a
despărțit anul trecut, unul durere, a în-
cetat din viață, anume decanul de vîrstă
al „Academiei”, Ioan cavalier de Pușcariu
pe care-l parentează cu cuvinte frumoase.
Aduce apoi la cunoștință, „Academiei”
faptul îmbucurător, că corpurile legiu-
toare române au votat suma de trei mi-
lioane pentru construirea unui local potri-
vit pe seama bibliotecii „Academiei”. Pre-
ședintele propune apoi să se trimită tele-

gramă Majestății Sale Regelui Carol la
Sinaia, iar domnul secretar D. A. Sturza
cetește amănunțit și raport către „A-
cademie”. Ședințele se țin în fiecare zi de
lucru, iar în toate Vinerile se țin ședințe
publice festive.

Consistoriul superior bisericesc. Tot
Marți s'a deschis în București și sesiunea
de primăvară a consistoriului superior bi-
sericesc. S'a oficiat întâi serviciu divin la
Mitropolie, iar la orele 10 s'a făcut deschi-
derea sesiunii prin I. P. S. Sa, Mitropoli-
tul Primat Conon fiind de față și domnul
ministru al cultelor C. C. Arion. S'a citit
mesajul despre convocarea sesiunii, apoi
I. P. S. Sa, Mitropolitul Primat a rostit
vorbirea de deschidere în care a stabilit
programul activității viitoare a consisto-
rului superior bisericesc și a accentuat ne-
cesitatea îmbunătățirii sorții preoților ru-
gând pe dl ministru să-i acorde sprijinul
binevoitor. Domnul ministru C. C. Arion
a răspuns, că aceasta e o mare și grea
problemă. Se cer peste 100 milioane de
lei. Va studia însă chestia și va face ce
se poate face. S'a intrat în urmă în or-
dinea de zi. S'au ales diferitele comisii,
între cari este și una aleasă pentru pri-
vegherea imprimării, cercetării și îndreptării
cărților bisericești de ritual. Vineri consis-
torial superior bisericesc a ținut ședința
a doua.

Concertul „Reuniunii sodalilor români”.

S'a dat Daminecă în 13 Mai, în sala
cea mare dela „Unicum”. Publicul româ-
nesc din Sibiu și jur în număr destul de
mare a venit să asculte frumoasa cântare
românească. Numai clasa intelectuală și
de data aceasta a strălucit prin — ab-
sență.

Frumosul port săliștenesc, care ținuse
de oviință o mare parte din domnișoare
să-l îmbrace, dădea un aspect deosebit în-
tregei săli.

Corul a fost condus de harnicul în-
vățător dl Candid Popa. Cele opt puncte
au fost cât se poate de precis predate,
datorindu-se faptul acesta de o parte con-
ducerii mărețe a dlui Cand. Popa, iar de
altă parte puterilor muzicale de cari dis-
pune acest cor. Îndeosebi a plăcut pu-
blicului compoziția dlui A. Bena „Măeș-
tri și plugari” (cuvinte de A. Băseanu).

Cu toate greutățile de tonuri a fost
predată cu o siguranță uimitoare, iar pu-
blicul parcă sorbea notele înălțătoare de
inimi, când furtunoase oa sufletul țărani-
lui nostru încercat de obidă, când line și
vibratoare, ca mormurul zefirului de pri-
măvară. A trebuit repetată încă odată,
atât a plăcut de mult publicului ascultă-
tor. Compoziția muzicală a acestui imn
adus meseriașilor și plugarilor de dl An-
drei Băseanu, a fost dedicată harnicului
președinte al reuniunii, dlui V. Tordășianu
din partea dlui Augustin Bena.

Reuniunea sodalilor români cercă
toate mijloacele posibile de a o face cât
mai cunoscută compoziția aceasta atât me-
seriașilor, cât și plugarilor noștri, ca ace-
stia, la rândul lor, să o folosească la toate
manifestările culturale, ca imn național.

Dl I. Stanciu, cunoscutul nostru te-
nor liric, a cântat solo unele române sen-
timentale, fiind răsplătit cu aplauze înde-
lungate. Dl Dumitru Axente, cunoscut
publicului sibiian dela reprezentările tea-
trale înjghebate de dsa, sub aripile reu-
niunii, a recitat frumoasa poezie de Coș,

și religioși vor pretinde și mai departe, că fără vătămarea
lor cererile noastre mai sus atinse nu pot fi ascultate.
E lucru cunoscut în Transilvania, că oameni de aceeași
condițiune și religioși au în Ungaria învecinată și în Ba-
nat o soarte cu mult mai fericită, că chiar și clerul neunit
este scutit acolo de mai multe poveri, cari pe cel din Tran-
silvania îl apăsă până acum, iar nobili de aceeași religie
sunt primiți nu numai la oficii, deși sunt puțini la număr,
ci au fost aleși și ca deputați la dieta de acum în aproape
fiecare comitat, unde locuiește popor de rit grecesc, deși a-
bia în dieta anului trecut 1791 au obținut drepturile con-
civilității. Toate acestea sunt lucruri cunoscute locuitorilor
din Transilvania, cari trăiesc în contact aproape zilnic cu
locuitorii vecini ai Ungariei și ai Banatului. Acum și cle-
rul și nobilimea transilvană de aceeași religie așteaptă mi-
lostivele rezoluțiuni ale M. Voastre având cea mai mare
nădejde, că acelea îi vor aduce oarecare mângâiere, iar
dacă acum se vor vedea înșelați în speranța lor atât de
mare și vor înțelege din sus citatul decret aulic, că epis-
copii au fost muștrați, fiindcă au dus afacerile națiunii
înaintea augustului Tron al Milostivirii și al Dreptății, de sigur
inimile tuturor vor fi rănite de o consternațiune foarte
mare, care va da ansă la alte nouă temeri și agitațiuni.

În adevăr, Augustissime Principe, datorinței ce ne
încumbă nouă vom satisface și de aci înainte, și ai până
acum, cu zel neobosit vom învăța poporul încredințat re-
ligiei și grijii noastre pastorale despre datorințele, ce le
are, precum și în des amintitul decret milostiv ni se mai

spune, și nu vom lipsi a-l îndemna serios la liniște și bună
înțelegere cu concetățenii săi și în urma slujbei noastre
vom îngriji ca și preoții să-l învețe și să-l îndemne; ceea-
ce ni se mai impune nouă prin același milostiv decret, ca sub
propria noastră răspundere să ferim poporul și să-l oprim
dela orice fel de excese, după datoria, ce ne incumbă, ia-
răș ne vom sili din toate puterile să împlinim; dar Augus-
tissime Principe, datoria noastră omagială aduce cu sine,
ca noi totodată cu umilință să arătăm M. Voastre urmă-
toarele:

Acest popor, așezat în număr atât de mare în tot cu-
prinsul provinciei și purtând partea cea mai mare din po-
verile publice, acum are cea mai mare speranță de a do-
bândi dela augusta milostivire oarecare mângâiere, dacă
timpurile și împrejurările nu îngăduie acum, ca fiecare clasă
a acestui popor să capete acum vre-o mângâiere, grația
prea înaltă, ce s'ar da unei clase, îi va mulcomi și pe cei-
lalți și le va ușura poverile, sub cari se află. Iar dacă a-
cum nu s'ar da nici o rezoluție mângâietoare pentru acea-
stă națiune năcăjită, dacă de atâtea ori edatele rezoluțiuni
prea înalte, ca să fie aplicați și nobili Valahi la oficiile pu-
bliche, numai se repetază din nou, fără a se porunci în
mod hotărât, căți să fie aplicați în fiecare district și dicasteriu,
dacă noi înșine reîntorși dela tronul milostivirii nu le
vom duce vre-o rezoluțiune mângâietoare, ci vom spune
oamenilor noștri că chiar și aceea ni s'a luat în nume de
rău, că am intervenit în afacerile națiunii noastre, toate a-
cestea vor umplea de întristare sufletul acestui popor nă-

căjit și vor da ansă la tulburări din partea acelor cari îi
sunt credincioși, și în genere oamenii de nația și religia noas-
tră prin batjocoritoarea numire de tolerați vor fi întărâtați
și mai departe și se vor neliniști în ținuturile și scutințele
lor sub diferite pretexte; ce tulburări și agitațiuni se pot
naște de aici și câtă neîncredere între diferitele națiuni, e
ușor de prevăzut. În astfel de împrejurări ne este teamă,
Prea Auguste Principe, că nu ne vor fi de ajuns puterile
noastre spre a putea opri dela orice excese, după cum ni
s'a impus sub proprie răspundere, un popor atât de mare
și răspândit în toată provincia.

Drept ce ne ținem de datorința noastră subditală, pe
lângă arătarea acestora, să rugăm cu umilință pe M. Voas-
tră Sacratissime, ca:

1. să se încuviințeze oricum măcar una din cele 3
cereri cuprinse în reprezentațiunea noastră din Martie a. c.
și adevă: 1. din nobilii noștri și din oamenii liberi să se
aleagă deputați la proxima dietă. 2. să se aleagă din ei în
număr proporționat slujbași în dicasterii și cercuri, 3. cle-
rul națiunii întregi să se bucure de aceleași drepturi ca și
clerul celorlalte națiuni, și prea milostiva rezoluțiune edată
în această privință să ni se comunice nouă, spre mângâie-
rea unei mulțimi atât de mari, ca răspuns emanat la u-
militeile noastre cereri, iar nu în legătură cu obiectele die-
tale, căci și din alte părți e obiceiul a se da rezoluție la
rugarea oricărui supus al Majestății Voastre.

(Va urma).

buc „Z'ua invierii“. A fost un interpret fidel al iubului nostru poet, redându-ne în toată curătenia ei iocana cântecul ei dela țară. A fost dureros însă, că versurile duioase ale poetului s-au pierdut în egomotul asurzitor al tacămurilor și al peharilor, de oarece publicul, în mare parte, era mai îngrijorat de întârzierea chelnerului, decât de frumoasa declamație. E un rău acesta, care se observă cam de regulă la producțiile noastre, și care ar putea fi înlăturat.

După concert un grup de tineri au jucat frumoasele jocuri naționale „Călușul“ și „Bătuta“ fiind viu aclamați de public. A urmat dansul până aproape în zori.

Scopul acestui concert a fost ca totdeauna, — filantropic. Dl. Tordășianu, cu spiritualitate de pătrundere, vede golurile neobservate de marele public, și astfel ia inițiativa de a le umplea. Așa și acum, în conștientizarea comitetului reuniunii a luat hotărârea, ca o parte a venitului curat să o dea fondului ziariștilor români din Ungaria, întemeiat anul trecut de binefăcătorul din Vinerea, dl. Ioan Mihai.

Eliu Gruia.

NOUTĂȚI.

Centenarul lui G. Barițiu. Pentru serbările comemorative, cari vor avea loc din prilejul aniversării centenarului nașterii lui George Barițiu, luni, în 14/27 Mai a doua zi de Rosalii în Brașov, s'a stabilit următorul program: 1. Luni la orele 10 a. m. parastas solemn în memoria lui George Barițiu, oficiat în biserica Sf. Nicolae din Brașov. Cântările de parastas vor fi executate de corul mixt al bisericii Sf. Nicolae sub conducerea dlui G. Dima. II. Luni după amiază la orele 6 în sala Redutei orașenești festival comemorativ: a) Cuvânt de deschidere rostit de Dr. V. Nițescu. b) Corari executate de reuniunea rom. de cântări sub conducerea maestrului George Dima. c) Conferință despre George Barițiu, de Silvestru Moldovan. d) Declamațiuni: a) de Mărioara G. Dima; b) de Aurel P. Bănuțiu. Intrarea la festival: Balcon 3 cor. 50 fl., Fotel 3 cor., Parchet I. 2 cor., Parchet II. 1 cor. 60 fl., Galerie 1 cor. 20 fl., Loc de stat 1 cor., Studenții 50 fl. III. Luni seara după festival cină comună în localitățile Redutei. Tot în ziua comemorării lui George Barițiu se vor înfrunzi la Brașov reprezentanții presei române.

Dela comitat. Adunarea generală ordinară de primăvară a comitetului municipal al comitatului Sibiu e convocată pe 3 Iunie n. c. la orele 9 dimineața. La ordinea zilei sunt puse rațiunile diferitelor fonduri ale comitatului și rugarea societății liniei ferate Sibiu-Sighișoara pentru cumpărarea de acții în sumă de 50.000 coroane.

Moartea regelui Danemarcei. Frederic VIII, regele Danemarcei a murit subit în 14 Mai la Hamburg, unde se oprise în călătoria sa dela Riviera spre casă. Regele Frederic s'a născut la Copenhaga în 1843, s'a urcat pe tron în 1906. Urmas al sau este fiul său Cristian, care astăzi este de 42 de ani. Noul rege va domni sub numele Cristian al X-lea.

Comisar ministerial. Ministerul de culte, și instrucțiune publica a numit comisar la examenul de maturitate dela gimnaziul nostru din Brașov pe dl. A. Kalkbrenner, directorul dela gimnaziul caransebeșan.

Ciclul în Ardeal. Un ciclul înfriorător a pusuit în ziua de 13 Mai, mai ales în părțile dela Drj până la Bistrița, pe o întindere aproape de 100 chilometri. S'au prăbușit în mai multe comane cam o mie de case și au rămas pe drumuri cinci mii de oameni. Au căzut jertfă catastrofei și câteva vieți omenești. S'au luat măsuri pentru a se constata pagubele suferite și pentru a veni în ajutorul celor nenorociți.

Promoție. Parohul nostru din comuna Blăjani-Plau, tractul Zarandului, domnul Ștefan Hărăguș, stipendist al fundațiunii „Trandafin“, a fost promovat Sămbătă, în 18 Mai n. c., doctor în științele juridice, la universitatea din Budapesta.

Cultivarea florilor în școală. Pentru a promova cultivarea florilor în mijlocul tinerimii școlare, orașul Breslau distribue de mai mulți ani în luna Mai la toți elevii și elevele claselor superioare primare câte o oală de flori, ca să fie îngrijite acasă. În anul acesta s'au împărțit la toate școlile primare din numitul oraș peste 12 mii de flori spre îngrijire.

Concert. Reuniunea română de muzică din Sibiu își va ține concertul *Vineri* în 11/24 Mai, cu binevoitorul concurs al dnei *Veturia Triteanu* și al dsoarei *Ana Voileanu*. Programul o vom da în numărul viitor.

Institut de radiu. Săptămâna trecută s'a făcut în Berlin deschiderea festivă a institutului de radiu pentru cercetări biologice și terapeutice.

† Văd. Iustina Dr. N. Olariu născ. Popovici-Barcianu, după lungi și grele suferințe, a încetat din viață Marți, în 14 Mai n. c. la orele 10 seara în etate de 55 ani, aici în Sibiu. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecință odihnă Joi, în 16 Mai n. c. din locuința strada Poplăci (Quergasse) Nr. 35 la oarele 3 p. m., în cimitirul gr.-or. din Sibiu, Suburbul Iosefin. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Biblioteca Academiei Române. În luna Aprilie 1912 s'au consultat 1569 volume și broșuri tipărite de către 683 cetitori; 173 manuscrise, 382 documente, 14 cărți vechi (1508—1830) au fost comunicate la 86 cetitori. Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 544 volume și broșuri, 278 numere de reviste române, 226 reviste străine, 1 atlas, 2 volume manuscrise, 17 documente, 1 album, 2623 foi volante, 1 obiect de muzeu.

Pedepsit pentru usură. Un proprietar din München luase dela clienții săi camete de 350 procente. Cămătarul, după o desbatere de cinci zile, a fost pedepsit cu maximum pedepsii de cinci ani temniță și amendă de 15 mii mărci.

Efectul motorului. Un moșier din Sidney a acuzat pe un aviator începător, că egomotul produs de motorul aeroplanului său a speriat atât de tare vacile de pe moșia sa, încât din z'ua aceea — nu-i mai dau lapte de loc. Aviatorul a fost osândit să plătească o despăgubire.

S'a cununat pe sine. Preotul Iohn Peters din Annapolis dorea să se căsătorească. Reverendul C. Mantle, care avea să celebreze cununia a telefonat, că din cauza inundărilor fluviului Mississippi nu poate veni. Mirele atunci a hotărât să se cunună însuși pe sine. Și-a pus întrebările obișnuite, și a dat răspuns; apoi s'a adresat miresei sale, și sfârșind ceremonia s'a declarat cununat în toată regula. Părintele Iohn Peters, cum spun zările americane, vede că o astfel de căsătorie este valabilă.

Cursuri pentru întrebuințarea plantelor medicinale. La academia de agricultură din Cluj se va ține în 29 Iulie până în 6 August a. c. un curs pentru preoți și învățători, cu scop de a li se da instrucțiunea necesară privitoare la adunarea și folosirea plantelor medicinale. Participanții primesc locuință gratuită și o retribuție de 64 cor. Se vor primi cu totul douăzeci de ascultători. Cererile se înaintază, până în 15 Iunie, la academia amintită.

Caz de moarte. A încetat din viață în Stockholm la 14 Mai renumitul scriitor suedez August Strindberg (1849—1912).

Bani noi. Ministerul de finanțe pune în circulațiune, cu ziua de astăzi, 20 Mai, monetele nouă de câte două coroane, în valoare de cinci milioane coroane.

Festivitate în amintirea fecioarei din Orleans. Implinindu-se 500 de ani dela nașterea eroinei franceze *Jana d'Arc* (1412—1431), orașul Orleans a organizat Sămbătă o festivitate imponentă, la care au participat din provincie 50 de mii persoane. În conducutul istoric, care și-a făcut intrarea în oraș, se vedea călare și încorjurată de o mare suită, o fecioară reprezentând pe biruitoarea englezilor dela 1428. Festivitatea s'a continuat în apropierea statuei Janei d'Arc.

Holera. Epidemia, care peste iarnă încetase, s'a ivit de nou în Constantinopol, unde s'a bolnăvit un soldat de holera.

Bicentenarul lui Rousseau. Jean Jacques Rousseau (1712—1778), filosoful și scriitorul francez, autorul romanului pedagogic *Emil* și al altor lucrări, va fi serbat în Paris. S'a constituit un comitet pentru celebrarea bicentenarului său, care se va ține în 28 și 30 Iunie.

Cheltuielile războiului. Ziarul *Secolo* din Milano scrie, că războiul din Tripolitania a costat până acum 176 milioane lire, sau 800 de mii lire pe fiecare zi. Cheltuielile pentru război cresc zilnic.

Ziarist împușcat. Malwood Stewart, corespondentul de pe câmpul de război african al marelui ziar *Daily Chronicle*, a luat parte la o recunoaștere a unei trupe turcești. Apropiindu-se de avan-posturile dușmane, soldații italieni l-au împușcat. Ziaristul a fost dus grav rănit în tabăra turcească, unde peste câteva ore a murit.

Pentru iubii răposăți. La fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea socalilor (zafelor) fără de lucru al „Reuniunii socalilor din Sibiu“, în loc de cunună peritoare pe cossigul mult regretatei *Iustina Dr. Olariu n. P. Barcianu* au dăruit dna Constanța P. Barcianu 10 cor. și d-șoara Sabina Brote 5 cor.

Mulțămită. În numele parohiei gr.-or. rom. din Jacul-român, tract. Sighișoarei, subscripții exprimă și pe această cale cele mai adânci mulțămite marelui binefăcător al neamului românesc, ilustrului domn *Vasile de Stroescu*, pentru darul de 500 coroane, făcut în scopul zidirii școlii conf. gr.-ort. române din această comună. Jacul-român, la 1 Mai st. v. 1912 *Terentie Popoviciu*, paroh gr.-or. *Zaharie Maier*, epitrop.

Concert în Oradea mare. Reuniunea română de cântări „Hilaria“ din Oradea mare își anunță concertul ce-l va aranja luni în 3 Iunie n. (Sf. Constantin și Elena) în sala dela „Kereskedelm-Csarnok“. Inceputul la orele 8 seara. Venitul curat este destinat pentru augmentarea fondului Reuniunii.

Mulțămită. Comitetul parohial gr. ort. român din Mogoș-Mămăligani (tract. Lupșei) mai aduce pe această cale sincere mulțămiri și următorilor stimați binefăcători cari au dat ajutor pentru zidirea școlii din Mogoș-Mămăligani, anume: Nicolae Bleg și soția Afonie, 400 coroane; Dr. Virgil Cioban preot militar Sibiu 10 coroane; „Murășanu“ institut de credit și economii M. Radna 10 coroane; Emilian Sinoș paroh în Cănelul de jos 362 coroane; Petru Tămășoiu paroh în Boholt 2 coroane; Ioan Mareu paroh în Boholt 2 coroane. M.-Mămăligani, în 5 Mai 1912. În numele comitetului parohial: *Vasile David*, paroh gr. ort. rom.

Jubileul unui preot.

Domnul protopresbiter *S. Medeanu* din Sebeșul-săsesc a adresat preoțimei din protopresbiteratul sau următoarea convocare:

Partarea corectă, munca desinteresată și conștientă pe ori-care teren de activitate s'ar dovedi, se cuvine să fie apreciată și recunoscută. Cu atât mai vădit se cuvine să apreciem și recunoaștem această vrednicie pe terenul spinos și mai puțin recompensat al activității preoțești.

Onoratul paroh *Nicolae Maniu* din Vințul de jos, în anul acesta a implinit 50 de ani al preoției sale; și fiindcă în tot timpul păstoririi a dovedit corectitate laudabilă și activitate desinteresată, alipire și dragoste către poporul și biserica sa și a lucrat cu zel pentru binele și prosperarea poporului și bisericii noastre: datori suntem și noi, colegii lui, preoții din acest tract, să apreciem și recunoaștem această vrednicie.

Urmand deci dorinței arătate în ceroul preoțimei, de a se serba jubileul de 50 ani al preoției numelui paroh, stabilesc pentru această serbare ziua de 15/28 Maiu a III-a zi de Rusale a. c., pe care zi prin aceasta convoc și invit pe toți preoții din protopresbiterat la o conferință extraordinară în Vințul de jos.

Programul conferinței este următorul:

1. La 9 oare a. m. S. Liturgie, la care va celebra protopresbiterul cu asistența preoților: Ioan Bena, Nicolae Cărpeneșan, Dr. Sebastian Stanca și preotul jubilar.

2. Predică ocazională despre însemnătatea oficiului pastoral și greutățile impregnate cu el, cu aplicare la activitatea jubilarului și greutățile întâmpinate de el. Momente din viața lui pastorală. De parohul Nicolae Cărpeneșan.

3. Cuvânt despre însemnătatea zilei și felicitarea jubilarului.

Sebeș, 10/23 Aprilie 1912.

S. Medeanu
protopresbiter.

Posta redacției.

Dlul R. M. în *Mađa-Stăniini*. Adresează-te librăriei H. Pardini, în Cernăuț. Credem că și-o poate procura.

Concurs.

Pentru conferirea unui stipendiu de 3000 coroane (trei mii coroane) „Reuniunea femeilor române din Sibiu“ publică concurs cu termen de 60 zile dela prima publicare. Stipendial s'ac conferă pentru cercetarea unui curs de țesut la o școală specială din străinătate. Pot concura numai fete ori dame văduve, cari au absolvat și pedagogia.

Informațiuni detaliate se pot primi dela comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“.

Sibiu, în 2/15 Maiu 1912.

Maria Cosma mp., Dr. I. Beu mp.,
prezidentă. secretar.

Cărți și reviste.

Vatra școlară nr. 5 din Mai 1912 cuprinde: Formarea caracterului prin instrucție, de Dr. P. Roșca. Rolul limbii materne în școala populară, de A. Sica. Isus, prietenul copiilor, lecție practică, de R. Prișcu. Hotărâri în cauze școlare, de A. Gălea. Din necesitățile școlărilor noastre, de I. Câmpănu. Monografia școlii elem. gr.-or. române din Branișca-Bicau, de N. Bembea. Despre educația religioasă, de P. Bara. Căntinele școlare, de G. Lipovan. Informațiuni. Bibliografie. — Abonamentul: pe an 8 cor., pe jum. de an 4 cor. A se trimite la adresa: Dr. Vasile Stan, prof. sem., Sibiu, strada Măcelarilor nr. 27.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Aflându-ne în eșulul zidirii școlii confesionale, comitetul parohial din comuna Ilimbav face următoarea dare de seamă și aduce în numele bisericii gr.-ort. din comuna susnumită, mulțămite publice acelor persoane și institute, cari au binevoit a răspunde la apelul nostru cu oferte benevole; anume a intrat dela Domnul Vasile Stroescu 500 cor., dela institutul „Albina“ 100 cor., dela parohia Bedeleu tractul Lupșei 4 cor., dela domni Ioan Rebegea, David Mohin și Nicolae Benția oficianți la Albina câte 2 cor. laolaltă 6 cor., domni Ștefan Rozvány adv. în Ilia M. 2 cor. Dr. Beu med. c. 5 cor. T. Brdicăan 1 cor. C. Popp 1 cor. E. Vas 1 cor. toți din Sibiu. Ioachim Părau preot în Agnita 2 cor. Pavel Crișan contabil la „Frăția“ 1 cor., diferiți parohieni din parohia Agnita 3 cor. 80, „Frăția“ institut în Agnita 20 cor., Ioachim Muntean protopop în Agnita 5 cor. și un diurn de 20 cor. cedat spre scopul zidirei; „Cordiana“ institut de credit în Fofeldea 10 cor., „Murășanu“ institut de credit Maria Radna 5 cor. Dr. L. Boroia adv. Sibiu 10 cor. N. N. Sibiu 1 c. Dr. Ioan Muntean cand. de adv. Sibiu 2 cor. Vasile Chiroi cand. de adv. 1 c. I. B. impiegt 1 cor. Timotei Popovici profesor 2 cor. E. Boroia funcționar 1 cor. Dr. Vasile Stan profesor 1 cor. Roșca funcționar 1 cor. Iulian Popovici 1 cor. Ioan Hos 1 cor. Avram Fincu avocat 1 cor. Ioan C. funcționar 1 cor. Emil Verzaru funcționar 1 cor. Petru Fincu 1 cor. Ioan Beroan preot Cohalm 1 cor., Dr. Dumitru Boroia preot Săliște 1 cor., dela parohia Bendorf tractul Agnita 6 cor.; Dr. Aurel Moldovan 1 cor., Dr. V. Covrig adv. 1 cor. Z. Colceriu funcționar 1 cor., Nicolau Bărsan funcționar 1 cor. Emanuel Pelean 1 cor. aceștia toți din Sighișoara. Nicolae Croi preot Ponor 1 cor., Dr. Zosim Chirtoiu adv. Câmpeni 10 cor., Dr. Moga adv. Brașov 5 cor. Nicolau Todea preot Balșa 1 cor., diferiți parohieni din Balșa 4 cor. 30, Ioan G. Farnică măcelar Brașov, 6 cor. G. S. E. Farnică măcelar Brașov 10 cor. Ioan Avrașan comerciant Brașov 6 cor. Ioan Moroian Brașov 1 cor. Ioan I. Ciurou Brașov 10 cor. Dr. Pavel Opriș Brad 2 cor. biserica gr.-ort. Barcan 1 cor, Georgiu Burlea paroh Barcan 1 cor. „Steaua“ institut de credit Roman Petre 6 cor. Ioanichie Neagoe paroh 2 cor. „Mărgineana“ institut de credit Poiana 10 cor.; cu totu. 804 cor. 10 bani, — pentru cari oferte benevole aducem pe această cale mulțămite călduroase. Intrucât ar avea bunăvoință careva din institutele și persoanele cărora li s'au trimis liste de contribuție să ne sprijinească, le rugăm respectuos să ne trimită ceace li va lăsa inima.

Ilimbav, în 25 Aprilie 1912.

În numele comitetului:

Ioan Alexandru
paroh gr.-ort.

†) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiune nu primește răspunderea.

Nr. 5094 Bis.

(131) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comunitatea bisericească greco-orient. română **Newark**, — statul Ohio, — America de nord se publică concurs în termen de 30 zile în foaia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar lunar 65 dolari (Cor. 325).
2. Cuartir în natură în casa parohială constând din 5 odăi și grădină lângă biserică.
3. Venitele stolare.

4. Să notează, că parohul va administra și la credincioșii din Columbia și Zanesville, Ohio în apropierea materiei Newark.

Petentele e obligat a da o declarație, în sensul căreia se deobligă a funcționa acolo cel puțin 3 ani.

Suplicele concursuali, instruite conform legilor în vigoare, cu documente despre calificarea petentului, sunt a se așterne Consistorului în termenul deschis.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 1 Maiu 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. ad. 738/1912, I.

(134) 1—1

Concurs.

La spitalul din Szászsebes sunt a se ocupa următoarele posturi:

1. **Una bucătăreasă** cu o simbrie anuală de 360 cor. cost și locuință în natură.
2. **Șase îngrijitoare de bolnavi și una servitoare** pentru sala de operațiune cu una simbrie de câte 288 cor. cost și locuință.
3. **Un servitor de casă** cu una simbrie anuală de 360 cor., cost, locuință și îmbrăcăminte, însă fără rufe și încălțăminte.
4. **Trei servitoare la bucătărie** cu una simbrie anuală de câte 192 cor., cost și locuință.
5. **Un servitor de curte** cu una simbrie anuală de 240 cor. cost și locuință.

Concurenții la aceste posturi se îndatorește a-și înainta rugărilor lor în scris sau verbal provăzute cu documentele despre aplicarea de până aci și cărțile de serviciu până în 5 Iunie a. c. la primarul orașului.

Presentarea în persoană e de dorit.

Intrarea în serviciu la 5 Iulie 1912.

Szászsebes, la 16 Maiu 1912.

Comisiunea spitalului.

Nr. 28/1912. of. paroh.

(133) 1—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Preaveneratul Consistor arhidiecezan cu Nr. 2234/1912 Școl. prin aceasta se publică licitațiune minuendă pentru a se da în întreprindere zidirea școlii confesionale gr. or. române din **Cărpiniș**, tractul Mercurei, comitatul Sibiu.

Licitațiunea se va ține **Luni** (a 2-a zi de **Rusalii**) în 14/27 Maiu a. c. la 2 oare p. m. în edificiul școlii celei vechi din loc. Prețul de strigare este 28.000 cor. după care sumă licitanții au a depune un vadiu de 10% în bani gata, eventual în hârtii de valoare acceptibile.

Licitațiunea e verbală, însă oferte închise provăzute cu vadiul corespunzător și cu declarația oferentului, că cunoaște condițiunile și să supune lor, se primesc până la începerea licitațiunei, cari sunt a se da la mâna presidentului comitetului parohial.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a alege dintre minus oferenti pe acela în care va avea mai multă încredere fără considerare la suma oferită.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial din oc în oarele oficioase.

Se notează, că comuna bisericească are la dispoziție 45.000 cărămidă arsă gata, precum și 250 metri cubici peatră scoasă pe cari întreprinzătorul va fi deobligat a le primi în preț cât costă, care sumă se va detrage din prețul de edificare.

Cărpiniș, din ședința comitetului parohial ținută la 22 Aprilie 1912.

Ioan Munthiu
paroh președinte.

Nicolau Opreș
not. com. par.

Nr. 447/1912. Văzut:

Avr. S. Păcurariu
protopop.

Dentist**Virgil Muntean**

Sibiu, Strada Măcelarilor,

în fața cu Tipografia și Librăria arhidiecezană, intrarea prin strada **Quer Nr. 22.**

(126) 2—

Publicațiune.

Consistorul arhidiecezan gr.-ort. din Sibiu dă în arândă pe calea licitațiunei cu oferte și verbală moșia sa din comuna **Gheke** (Geaca) în Câmpie de circa 500 Jugăre pe timp de 6 ani începând din 1 Ianuarie 1913 până la 31 Decembrie 1918.

Prețul de strigare să stăturească cu suma de cor. 5300 pe an, mai având arândătorul a solvi și dările erariale, comunale etc.

Oferte închise să primesc până la 31 Maiu a. c. orele 10 înainte de prânz când să va ține și începe licitațiunea verbală.

Ofertele închise și sigilate să fie provăzute cu timbru de 1 coroană, cu declarația că cunosc condițiunile de licitație, că să supun întru toate acelor, și cu vadiu de 10% dela prețul de strigare în numărul sau hârtii de valoare notate la bursă.

La licitațiunea verbală participanții deosemena vor avea a depune vadiu în suma de 530 cor.

Licitațiunea se va ține în localul Cassei Consistoriale din Sibiu strada Măcelarilor Nr. 45, unde se pot vedea condițiunile de licitație și să dau informațiuni zilnic în zile de lucru dela 8—12 oare înainte de prânz.

(129) 2—3 **Consistorul arhidiecezan.****Pictorul D. N. Cabadaieff**

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura bisericească după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna **Selște**, comitatul Sibiuului, unde primește comenzi, relativ la pictura bisericească, adică: **iconostase, steaguri, epitaful, icoane singuratiche**, și întreaga bisericească.

Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(383) 30—

strada Valea

Szelistye—Szebenmegye.

Aduc la cunoștința On. public românesc, că mi-am mutat

cancelaria advocaționalăîn **IV., Veres-Pálné-u. 26.**

Cu deosebită stimă

Dr. Liviu Lința

advocat

(127) 3—3

în **Budapesta.**

In atențiunea onoraților domni preoți:

„Smyrnă”**veritabilă de Sumatra**

pentru sfintele sărbători și alte ocaziuni, — a sosit în calitate extra-superioară la firma

N. Onițiu,

(90) 11—

Nagyszeben—Sibiu.**SALVATOR****Călcâie de gomă.****Marca lumii.****Neîntrecute în durabilitate!**

(275) 42—52

Se află pretutindenea.**Berăria Habermann.****Bere de Rusalii.**

Umplătura originală numai cu vigneta:

Berea de Rusalii Habermann.

(132) 1—4

In preajma examenelor!

Dela **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura următoarele:

Propise pentru scriere română, o sută bucăți cor. 1.20
Penite aluminium, 144 bucăți cor. 2.40 și „ 2.02
„ „ ordinare 144 bucăți „ —80

Cerneală „Anthracen” 1 litru 2.20	Condeie ordinare 12 bucăți —06
„ „ 1/2 „ 1.10	„ „ 12 „ —20
„ „ 1/4 „ —70	„ „ solide 12 „ —42
	„ „ 12 „ —64

Cărți potrivite ca premii pentru școlari la examene.

Cataloge la cerere se trimit gratis și franco.

Subsemnatul am onoare a atrage binevoitoarea atențiune publicului românesc asupra depositului meu de

piane și pianine

asortat cu instrumente din cele mai bune fabrici (**Bösendorfer, Ehrbar, Petrof, Stingl** etc.) cu prețuri de 600 — 2000 cor. **Armoniuri de școală** dela 200 cor. în sus.

Cu distinsă stimă: **T. Popovici,**
profesor de muzică.

(411) 16—

Sibiu, strada Cîsnădiei Nrul 7.
(Vis-à-vis de hotelul Impăratul roman.)

Îngrijiți-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiană de ajutoare reciprocă”.

La această asociație poate să se facă membru oricare persoană dela etatea de 21—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membre i-se **solveste moștenitorului un ajutor de 2000 cor.**, iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membre, prin oarecare nenorocire neputincios de muncă, i-se **solveste până când trăiește o rentă lunară de 50 cor.** Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înscriere, poate ridica în bani gata 2000 cor., însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se **solveste membrului până trăiește o rentă lunară de 50 cor.** Peste 1400 coroane taxe pentru cazuri de moarte membrul nu e obligat a solvi. Membrii dela etatea de 60—80 ani cel mult 1600 cor. Acești membri însă n'au drept la rente.

După 3 ani de membre toate plătirile se pot sistă rămânând membrul asigurat pe o sumă mai mică. Se pot semna 1—2 cuote (2000—4000 cor.) **Atestat medical nu se recere.**

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de mărișuri, poate fiecare a și asigura fetele, dacă acestea n'au trecut etatea de 21 ani. Se pot semna 1—2 cuote (2000—4000 cor.) Dacă o fată după 3 ani de membre rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măriș, fata primește suma asigurată, ori dacă nu se mărită, la împlinirea etății de 24 de ani. Fetele mici plătesc taxe foarte mici, așa că se pot înscrie chiar îndată după naștere.

Răposând o fată după 3 ani de membre, solvim erezilor suma asigurată.

Licuidările se fac strict în sensul statutelor.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cuote semnate până la 15.000,000 cor. și 215,000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blanchete trimitem gratuit.

Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de ajutorare reciprocă.

Direcțiunea pentru Ungaria:

(474) 10—

Timișoara (Temesvár, Hunyadi-utca 4 szám).